

uurida, ja kui Heinakuu 17. päeval 1524 Seisustepääw Tallinnas kokku tuli, siis oli ka see tünnik leitud. Riia Bürgermeister Jürgen Koning'i ettepanekut mööda lastis Tallinna Raekohus Heinakuu 21. päeval tünnikut Raekoja lohtusaali tuua ja awalikult lahti teha. Seal leiti siis ka raamatuid ja kirjasi, mis Antoniusse wae-nulist tallitust Lutheruse kiriku wasta selgels tegi-wad, ja anti neid pärast läbiwaatamist Riia saadikute kätte. Nüüd oliwad kõik tunnistused Antonius Bomhouwer'i hukkamõistmiseks rüsumal selgusel käes. Seisused oliwad juba Heinakuu 19. päeval mõistnud, et Antonius surma süü alune olla ja oliwad teda Riia linna hoole alla annud, tulewa Maapäawani kindla wahi all pidada. Seal pidiwad kõik seisused ühel meelel tema üle lohut mõistma. Iseäranis sai otsuseks tehtud, teda mitte Katholiigi waimuliku lohtu kätte anda, sest seal oleks teda müidugi kõigest süüst lahti mõistetud. Sellega näitas Antonius Bomhouwer'i asi tema lohta lootusetaks läinud olema. Riia linn pidas teda kõwas wangis ja armu peale ei olnud seisuste poolest palju mõteldagi. Ometigi sündis aga midagi, mis teda wägiwaldselt surmasti peastis. See asi tegi Tallinnas palju kahinat ja wennad püüdsiwad müidugi tema asja fergitada. Iseäranis astus Bartelt Bomhouwer oma wenna

eest wälja ja ostas toimetada, et ka teised sellest asjast osa wõtswad. Kuuulakuu 2. päeval 1525 astusiwad Bartelt Bomhouwer, suure Gildi Eltermann, kaks teist Eltermanni ja kõige koguduse saadikud Raekohtu täie koosoleku ette. Nemad seletasiwad, et Antonius Bomhouwer juba kaua aega Riigas tornis ja paelus peetud saada ja sedawiisi kõigest tarwilisest juhatusest ja Jumalafõna õpetusest ilma olla. Sedawiisi ei wõida tema iialgi õiget teed leida. Saaks teda aga hoolega Jumalafõna kuulda lastud, siis wõiks tema ehk weel peastetud ja omaist eksitustest pödratud saada. Sellepärast palusiwad nemad, et Raekohus wend Antoniusse eest kostaks. — Raekohus ei olnud sellele wastu, ja juba fellsamal päeval sai kiri Riiga saadetud ja palutud, eestkostmise pärast Antonius Bomhouweri eksitust armulise nõuu-pidamise alla wõtta ja teda halastuse pärast Ewangeliumi õpetusest osa wõtta lasta.

Riigas ei leitud järelandmiseks kohe nõuu. Kõige wähemast ei arwatud ilma käemeheta üht nii kardetawat inimest lahti lasta wõima. Aga wennad Tallinnas ostasiwad Riigas hulga tähtsaid kodanikkusi leida, nagu: Hinrik Kaffmeyster, Hinrik Warmbeke, Wolter Santinet ja Markes Barperdes, kes wangi eest head seista lubasiwad; ka tõutas Antonius wandega, et tema edaspidi Riia